

СЕКЦІЯ 2 СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

УДК 339.977

Дорожкіна Г.М.
*кандидат економічних наук,
доцент кафедри менеджменту
Кременчуцького національного університету
імені Михайла Остроградського*

Сакун Л.М.
*кандидат економічних наук,
доцент кафедри менеджменту
Кременчуцького національного університету
імені Михайла Остроградського*

Орлова К.О.
*магістр
Кременчуцького національного університету
імені Михайла Остроградського*

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МЕТАЛУРГІЙНОГО ПІДПРИЄМСТВА ЗА УМОВ ФІНАНСОВОЇ КРИЗИ

АНОТАЦІЯ

Статтю присвячено проблемі ефективного здійснення зовнішньоекономічних операцій металургійного підприємства в умовах економічної нестабільності та фінансової кризи. За об'єкт аналізу обрано провідний гірничозбагачувальний комбінат ПрАТ «Полтавський ГЗК». У процесі дослідження розглянуто сучасний стан зовнішньоекономічної діяльності підприємства, використовуючи наявні підходи до його оцінки. Також виявлено ступінь впливу фінансової кризи на позицію об'єкта дослідження на міжнародному ринку, охарактеризовано позитивні чи негативні наслідки для фінансового стану підприємства. У результаті сформульовано комплекс практичних рекомендацій із розроблення алгоритму здійснення управлінських рішень для стабілізації ведення зовнішньоекономічної діяльності.

Ключові слова: зовнішньоекономічна діяльність, фінансова криза, квотування, економічна ефективність, методи оцінки зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

АННОТАЦИЯ

Статья посвящена проблеме эффективного осуществления внешнеэкономических операций металлургического предприятия в условиях экономической нестабильности и финансового кризиса. Объектом анализа выбран ведущий горно-обогатительный комбинат ЧАО «Полтавский ГОК». В ходе исследования рассмотрено современное состояние внешнеэкономической деятельности предприятия с использованием существующих подходов к его оценке. Также выявлена степень влияния финансового кризиса на позицию объекта исследования на международном рынке, охарактеризованы положительные или отрицательные последствия для финансового состояния предприятия. В результате сформулирован комплекс практических рекомендаций по разработке алгоритма осуществления управленческих решений для стабилизации ведения внешнеэкономической деятельности.

Ключевые слова: внешнеэкономическая деятельность, финансовый кризис, квотирование, экономическая эффективность, методы оценки внешнеэкономической деятельности предприятия.

ANNOTATION

The article is devoted to the problem of effective implementation of metallurgical enterprise foreign economic operations in the conditions of economic instability and financial crisis. The object of

the analysis is the leading ore mining and processing enterprise PJSC «Poltava GOK». The study was examined the current state of enterprise foreign economic activity with the introduction of existing approaches to its evaluation. Also, the influence degree of the financial crisis on the research object position on the international market was revealed, positive or negative consequences for the financial condition of the enterprise were characterized. As a result, a set of practical recommendations on developing an algorithm for implementing managerial decisions to stabilize the conduct of foreign economic activity was formulated.

Key words: foreign economic activity, financial crisis, quoting, economic efficiency, assessing foreign economic activity methods of an enterprise.

Постановка проблеми. У сучасних економічних умовах металургійні підприємства роблять найбільший внесок у розвиток країни, прискорюючи темпи зростання економіки, забезпечуючи населення робочими місцями, знижуючи соціальну напруженість. Більшість металургійних підприємств здійснюють зовнішньоекономічну діяльність (надалі ЗЕД), успішність якої залежить від зовнішніх чинників, що можуть сприяти поліпшенню її стану на підприємстві або, навпаки, його погіршенню. До таких факторів відносять політичні, макроекономічні, конкурентні та інші елементи зовнішнього середовища підприємства. Макроекономічна ситуація є одним із найменш контрольованих факторів. Тому сьогодні є гостра необхідність для більшості підприємств в освоєнні підходів до управління їхньою зовнішньоекономічною діяльністю [1, с. 412].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Суттєвий внесок у розвиток предмета зовнішньоекономічної діяльності підприємств зроблено в численних

наукових роботах таких учених-дослідників, як В.А. Кравченко, В.В. Покровська, О.М. Воронкова. Найбільш яскравими представниками зарубіжної науки, які досліджували зовнішньоекономічну діяльність, є Н.Ф. Гофман, М. Портер, Е.Ф. Прокушев, Д. Рікардо, А. Сміт та ін. [2, с. 138]. Аналізом факторів зовнішньоекономічної діяльності підприємства та дослідженням шляхів підвищення її ефективності займалися Н.С. Шестопалова, Е.А. Барішева, Л.П. Бабаш, Д.М. Іюкша, П.М. Дедведєв.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Відсутність досліджень з оцінки ЗЕД промислового підприємства в умовах фінансової кризи вимагає формулювання нових рішень.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Однією з цілей статті є вивчення наявних підходів до оцінки ЗЕД підприємства, їх систематизація. Планується вивчити ступінь впливу фінансової кризи на ЗЕД підприємства, деструктивні або ж, навпаки, позитивні наслідки для фінансового стану підприємства. Сформулюємо комплекс рекомендацій, який дасть підприємству змогу об'єктивно оцінити ступінь впливу зовнішніх факторів та розробити алгоритм необхідних управлінських рішень для стабілізації ведення ЗЕД.

Метою статті є розроблення методичних підходів та інструментарію для оцінювання та активізації ЗЕД.

Виклад основного матеріалу дослідження. ЗЕД відіграє вирішальну роль в умовах посилення інтеграційних процесів, забезпечує передумови активного розвитку підприємств на інноваційній основі, що визначає конкурентні переваги на світовому ринку товарів та послуг через упродовження комплексу сучасних форм, методів міжнародних економічних відносин, техніко-технологічного вдосконалення виробництва, підвищення продуктивності праці, якості продукції та послуг [3, с. 21]. Нині виділяють різні підходи до поняття та сутності ЗЕД (табл. 1).

Шляхи підвищення ефективності ЗЕД виявляються під час її планування, реалізації та аналізу результатів. Оцінка результативності подібних рішень може здійснюватися за допомогою факторних, розрахункових, експертних та інших методів.

Сутність факторного методу полягає в аналізі складників, що впливають на ефективність діяльності загалом.

Здійснюючи планомірний вплив на контрольовані чинники, підприємство змінює своє конкурентне становище на міжнародному ринку. До цих факторів можна віднести:

- ринки збуту;
- частку на ринку;
- ринкові стратегії підприємства;
- інформаційне забезпечення ЗЕД;
- якість і адаптацію товару до потреб і кон'юнктури зовнішнього ринку;
- асортимент і диверсифікацію продукції;
- цінову політику та ін.

Неконтрольовані фактори, як правило, становлять більш серйозні загрози для ЗЕД організації. Виділяють такі:

- зовнішньоторговельну політику країн;
- стан економіки країн імпортерів;
- ємність ринків збуту;
- рівень транспортних тарифів і мит;
- динаміку валютних курсів.

Фахівці ЗЕД виділяють ризики та загрози зовнішньоекономічної діяльності в окрему схему (рис. 1).

Суттєвий вплив на результати зовнішньоекономічних угод здійснюють політичні чинники. Держави, між якими здійснюються торговельні відносини, досягають поставленої мети різними інструментами регулювання.

Прийнято виділяти дві основні групи політичних інструментів регулювання зовнішньоекономічної діяльності: тарифні; нетарифні. Особливе значення має квотування імпорту та експорту.

Коливання курсів валют, ускладнення торговельних та інших підприємницьких відносин

Таблиця 1

Поняття та визначення ЗЕД

Автор	Визначення
Єршова І.Є.	Зовнішньоекономічна діяльність – зовнішньоторговельні, інвестиційні, виробничі кооперації, фінансово-кредитні та валютні операції у сфері міжнародного обміну товарами, інформацією, роботами, послугами та іншими результатами діяльності, в тому числі інтелектуальними та правами на них.
Багірова І.В.	Зовнішньоекономічна діяльність – діяльність суб'єктів господарської діяльності України (частіше підприємств) та іноземних суб'єктів господарської діяльності (іноземних підприємств), яка базується на взаємовідносинах і здійснюється або на території України, або за її межами [4, с. 50].
Дідківська Л., Головка Л.	Зовнішньоекономічна діяльність – це розвиток економічних відносин між країнами, що здійснюють зовнішню торгівлю, міграцію капіталів і робочої сили; формують міжнародні науково-технічні та виробничі зв'язки [5, с. 151].
Мінаєв О.О.	Зовнішньоекономічна діяльність – сукупність відносин між резидентами та нерезидентами у сфері міждержавного переміщення товарів, робіт, послуг (у тому числі іноземного туризму), інтелектуальної власності, а також інвестиційного співробітництва грошово-кредитних операцій та інших видів діяльності.
Гребельник О.П.	Зовнішньоекономічна діяльність – це діяльність суб'єктів господарської діяльності України та іноземних суб'єктів господарської діяльності, побудована на відносинах між ними, що має місце на митній території України та за її межами [6, с. 89].

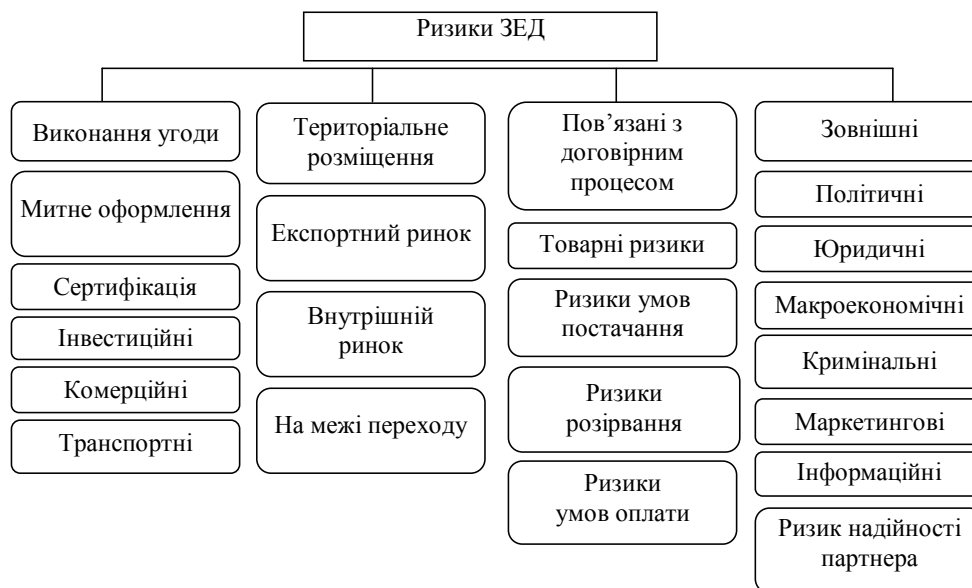

Рис. 1. Ризики зовнішньоекономічної діяльності

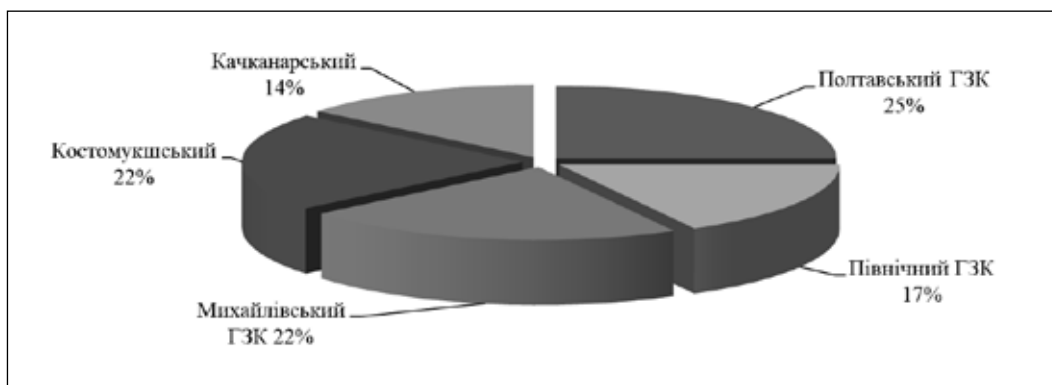

Рис. 2. Виробництво окатишів серед країн СНД (2017 р.)

час від часу приводять до шокового стану економіки країни, який прийнято називати кризовим.

Одним із сучасних видів економічних криз прийнято вважати фінансову кризу, що являє собою стан глибокого розладу фінансової системи країни, який супроводжується інфляцією, нестійкістю валютних курсів та курсів цінних паперів. Фінансова криза, безумовно, є однією з найсучасніших криз ХХІ століття. Одним із завдань цієї роботи є оцінка ступеня впливу фінансової кризи на ведення ЗЕД промислового підприємства.

ПрАТ «Полтавський ГЗК» є металургійним підприємством із повним циклом переробки залізної руди, спеціалізується на виробництві та експорті залізородних окатишів (рис. 2).

ПрАТ «Полтавський ГЗК» позиціонується як виробник високоякісних залізородних окатишів (рис. 3).

Частка комбінату в експорті вітчизняної залізородної сировини становить 83% (табл. 2).

Понад 85% своєї продукції експортує в Австрію, Румунію, Польщу, Болгарію, Чехію, Словаччину, Сербію та Чорногорію (рис. 4).

Основними клієнтами є трейдери залізородної сировини Ferrexpo AG та Ferrexpo Middle East FZE, що постачають окатиші металургійним заводам Центральної та Східної Європи, Туреччини та країн Азії.

Завдяки ефективній роботі за результатами 2017 року експортовано 10 406,8 тис. тонн окатишів до країн Європи та Близького Сходу, а також до Японії, Південної Кореї та Китаю, що дало змогу зайняти лідируючу позицію з експорту залізородних окатишів серед підприємств країн колишнього СРСР.

Натепер немає єдиного методу оцінки ефективності ЗЕД промислового підприємства. Однак цей вид діяльності є одним з основних джерел доходу для компаній, що здійснюють експорт. Слід також враховувати необхідність виходу на нові ринки, особливо зважаючи на обмежений рівень споживання на внутрішньому.

Безумовно, кожне промислове підприємство самостійно формує політику ведення ЗЕД, проте багато в чому вона залежить від економічних факторів. В умовах жорсткої конкуренції на зовнішніх ринках, а також у ситуації економіч-

них шоків правильна, достовірна оцінка ефективності ЗЕД дає змогу підвищити ефективність діяльності всього підприємства, а також застрахувати себе від ризиків втрати доходів. Ефективність зовнішньоекономічних операцій закладається ще на етапі планування, а оцінюється за допомогою фінансового аналізу. Схематичний алгоритм оцінки ЗЕД наведений на рис. 5.

Найбільший вплив на експортну діяльність мають політичні та макроекономічні фактори, серед яких варто відзначити квотування і ва-

лютну волатильність. Квотування з боку тієї чи іншої держави може суттєво обмежувати ведення ЗЕД, а валютна волатильність – знижувати або, навпаки, збільшувати обсяг виручки, який компанія здатна отримати від угоди.

Для ефективного ведення ЗЕД доцільно розраховувати зміну розмірів квот як на імпорт (K_1), так і на експорт (K_2).

Розрахунок здійснюється як різниця величини квот поточного і попереднього періодів (формула 1).

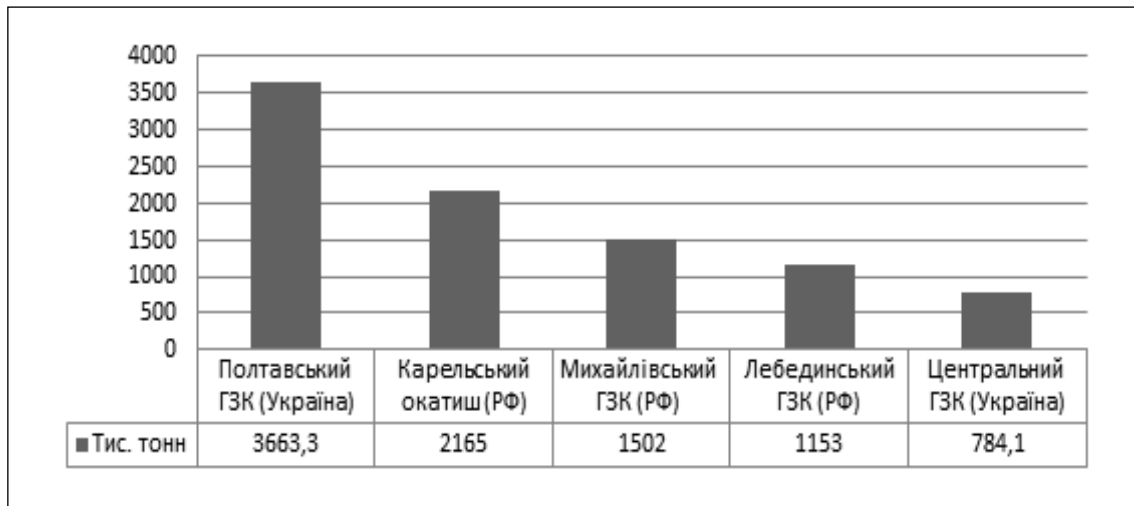

Рис. 3. Рейтинг експортерів окатишів України у СНД (2017 р.)

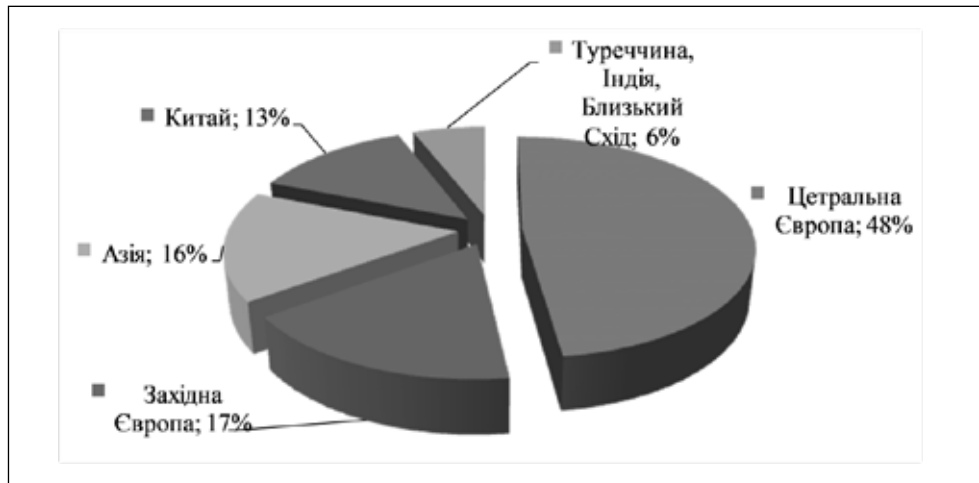

Рис. 4. Експортування окатишів ПрАТ «Полтавський ГЗК» (2017 р.)

Таблиця 2

Частка комбінату в експорті вітчизняної залізорудної сировини

Підприємство	Товарна продукція	Частка в обсязі виробництва	Частка обсягу продукції, що експортується
Полтавський ГЗК	Залізорудний концентрат, окатиші	33% концентрат 46% окатиші	82,6%
Північний ГЗК	Залізорудний концентрат, окатиші	22% концентрат 20% окатиші	70,0%
Південний ГЗК	Залізорудний концентрат, доменний агломерат	8,6% концентрат 20% окатиші	16,03%
Центральний ГЗК	Залізорудний концентрат, окатиші	10% концентрат 9% окатиші	11,96%
Інгулецький ГЗК	Залізорудний концентрат	22,7% концентрат	6,15%

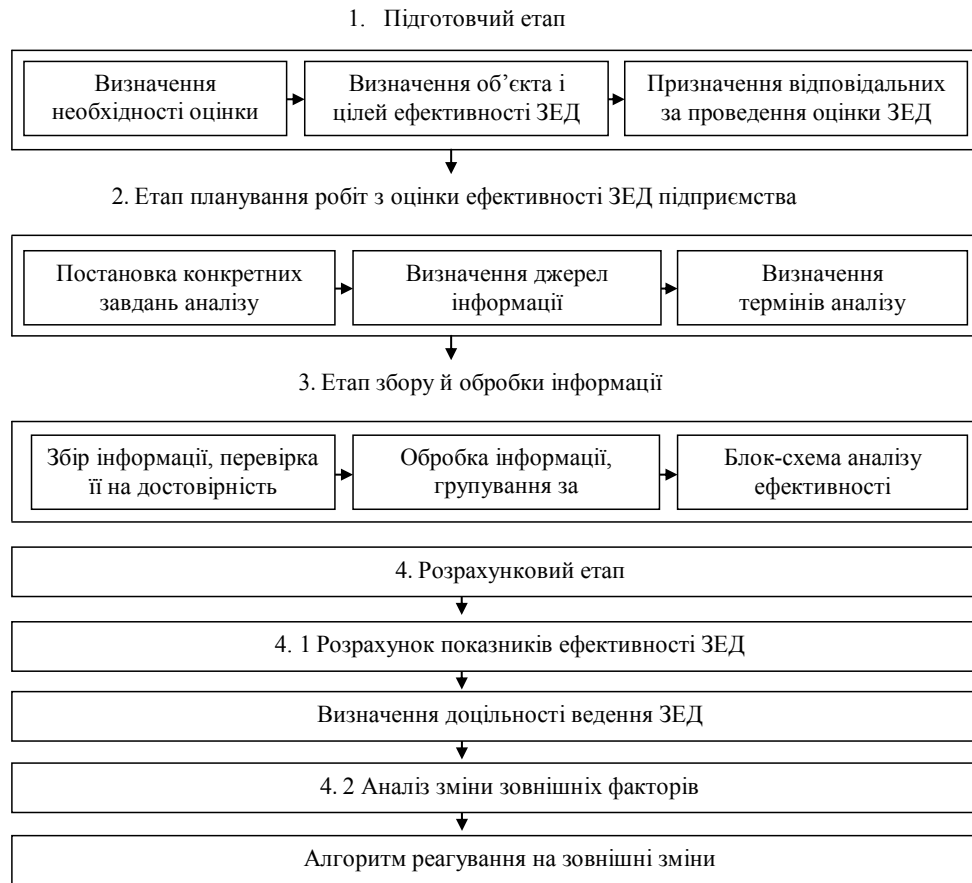

Рис. 5. Загальний алгоритм оцінки ЗЕД підприємства

$$\Delta K = K_t - K_{t-1} \quad (1)$$

Аналогічно можна обчислити зміну обмінного курсу валюти. Розрахунки здійснюються для коректного визначення напрямку з метою ефективного контролю зовнішньоекономічної діяльності.

Розглянемо ситуацію, коли відбувається збільшення квот, а курс валюти знижується. У цій ситуації питання про збільшення або зниження обсягів зовнішньої торгівлі є спірним. Якщо йдеться про експорт, то компанії рекомендується залишити обсяги без змін. Однак якщо зниження курсу супроводжується збільшенням квот на імпорт, то компанії необхідно нарощувати обсяг закупівель, оскільки вони будуть обходитися дешевше. Наслідком подібного рішення буде можливе збільшення кредиторської заборгованості, а також зменшення грошових коштів.

Якщо квоти на експорт збільшуються разом з обмінним курсом, то компанії необхідно збільшувати обсяги експорту, оскільки виручка буде зростати. Закономірним за такого варіанту є збільшення кредиторської заборгованості, грошових коштів, коефіцієнта завантаження обладнання, а також зниження собівартості за рахунок ефекту масштабу виробництва. Якщо у компанії не вистачає своїх виробничих потужностей, то можна вдаватися до послуг аутсорсингу або зовнішнього толінгу.

У ситуації, коли квоти знижуються разом з обмінним курсом, експорт не вигідний, його рівень необхідно знижувати і намагатися знайти резерви збуту на внутрішньому ринку. Разом зі зниженням експорту передбачається, що буде планомірно скорочуватися рівень кредиторської заборгованості, оскільки швидкість утворення нової та коефіцієнт завантаження обладнання зменшиться, якщо компанії не вдасться знайти інших джерел збуту. Собівартість зросте, це пов'язано зі зниженням коефіцієнта завантаження.

Якщо ми розглядаємо зниження квот на імпорт у сукупності зі зниженням обмінного курсу, то імпорт скорочується, оскільки квоти блокують можливі обсяги ввезення, проте компанія може вдаватися до внутрішнього толінгу. Внутрішній толінг працює таким чином: компанія вивозить товар за кордон для переробки у компанії-партнера, у якого немає обмежень для імпорту необхідних складників, при цьому толінгові схеми не обкладаються митними податками, і товар повертається назад. Збільшення витрат на подібні операції відбувається через додаткові транспортні витрати. Ціна переробки в іншій країні може виявитися вищою, ніж власна собівартість переробки.

За зниження квот на імпорт разом зі збільшенням обмінного курсу компанії варто обмежувати обсяги імпорту та шукати резерви на вну-

трішньому ринку, оскільки «толінгові схеми» теж можуть виявитися збитковими через підвищення курсу. Залежно від специфіки зовнішньоекономічних операцій, їх масштабу ці процеси можуть відбуватися по-різному: одночасно або по черзі, безперервно або з інтервалами, з різною швидкістю та інтенсивністю, формуючи складні потоки фінансових платежів. Цей підхід дасть змогу:

- укласти зовнішньоторговельний контракт, який відповідає максимальному критерію ефективності;

- контролювати своєчасність виконання контракту та вносити коригування у процесі реалізації зовнішньоторговельної угоди;

- оцінити ступінь впливу зовнішньоторговельної діяльності на економічні показники підприємства загалом.

Першим аналітичним пунктом алгоритму є аналіз експортної конкурентоспроможності. Серед показників, які найчастіше використовуються зарубіжними вченими, прийнято виділяти:

- індекс відносної експортної конкурентоспроможності;

- індекс відносної залежності від імпорту;

- індекс відносних торговельних переваг.

Індекс відносної експортної конкурентоспроможності розраховується за допомогою формули 2.

$$RXA_{ij} = \frac{x_{ij}}{x_{il}} / \left(\frac{x_{kj}}{x_{kl}} \right), \quad (2)$$

де x – експорт, i, k – види товарів, j – експорт підприємства, l – експорт ринку товару країни.

Якщо індекс RXA більше 1, то країна має порівняльні конкурентні переваги з експорту товару, який розглядається, якщо менше 1, то вказує на конкурентні недоліки. Індекс відносної залежності від імпорту RMP дуже схожий на індекс RXA , з тією лише різницею, що в цьому разі береться для розрахунку імпорт, який позначається символом M (формула 3).

$$RMP_{ij} = \frac{m_{ij}}{m_{il}} / \left(\frac{m_{kj}}{m_{kl}} \right). \quad (3)$$

Якщо значення індексу RMP більше 1, то залежність від імпорту висока (тобто мають місце конкурентні недоліки), якщо менше 1, то низька (тобто є порівняльні конкурентні переваги). Під час розрахунку індексу відносних торговельних переваг RTA одночасно беруться показники експорту та імпорту певного товару (формула 4).

$$RTA_{ij} = RXA_{ij} - RMP_{ij}, \quad (4)$$

де RXA_{ij} – індекс відносної експортної конкурентоспроможності i -го товару в j -й країні; RMP_{ij} – індекс відносної залежності від імпорту i -го товару в j -й країні. Позитивне значення цього показника вказує на відносні конкурентні переваги в зовнішній торгівлі, а негативне – на відносні конкурентні недоліки. За одночасного аналізу експорту та імпорту індекс RTA є

найбільш точним і інформаційним показником конкурентоспроможності. Перейдемо до розгляду основних показників ефективності. Аналіз динаміки основних результуючих коефіцієнтів (прибуток від ЗЕД межах тієї чи іншої країни) доцільно проводити на основі розрахунку коефіцієнту зростання (формула 5):

$$K_r = \frac{y_i}{y_{i-1}}, \quad (5)$$

де y_i – показник поточного періоду, y_{i-1} – показник попереднього періоду.

Порівняння рентабельності продажів за експортними операціями між країнами-контрагентами проводиться за формулою 6.

$$ROS_{exp} = \frac{l_{exp}}{p_{exp}}, \quad (6)$$

де l_{exp} – чистий прибуток від експорту в розглянуту країну, p_{exp} – експортна виручка від операцій.

Для того щоб порівняти рентабельність експорту та прийняти правильне управлінське рішення, необхідно розрахувати цей показник у динаміці для кожної країни контрагента окремо, це допоможе більш цілісно оцінити результат зовнішньоекономічної діяльності. Порівняння загальної ефективності експорту підприємства в Україну з ефективністю експорту в інші країни оцінюється за формулою (7):

$$E_{exp} = \frac{l_e}{EX_e}, \quad (7)$$

де l_e – прибуток від експорту в одну з країн-контрагентів, EX_e – витрати на експорт у розглянуту країну.

Аналітичний етап оцінки ефективності зовнішньоекономічної діяльності включає в себе такі елементи:

- аналіз раціональності використання ресурсів з метою усунення небажаних відхилень від поставлених завдань виробничої програми;

- виявлення внутрішньогосподарських резервів підвищення ефективності зовнішньоекономічної діяльності;

- розроблення заходів із залучення резервів у господарський оборот.

Крім показника економічної ефективності ЗЕД доцільно так само скористатися другим за важливістю показником – рентабельністю продажів від експортних угод (ROS_{exp}). Цей показник дозволить підтвердити або спростувати висновки, побудовані на розрахунку показника економічної ефективності експорту. Залежно від зміни запропонованих до розрахунку показників у порівнянні з попереднім періодом компанії необхідно дотримуватися тієї чи іншої зовнішньоторговельної поведінки.

Висновки. Розроблений алгоритм оцінки ефективності зовнішньоекономічної діяльності промислового підприємства включає послідовність таких етапів, як підготовчий, етап планування, етап збору, розрахунковий. В алгоритмі враховувався вплив зовнішніх факторів

на здійснення зовнішньоекономічної діяльності металургійного підприємства. До таких факторів було віднесено квотування та валютну волатильність. Аналізуючи вплив зовнішніх чинників, наведених в алгоритмі, можна знайти не тільки вигідне альтернативне управлінське рішення, а й резерви підвищення ефективності зовнішньоекономічної діяльності.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Тарасюк Г.М., Горшкова Л.О. Підходи до вирішення проблем зовнішньоекономічної діяльності підприємств України. Глобальні та національні проблеми економіки. 2018. Вип. 21. С. 412–415.
2. Козік М.О. Зовнішньоекономічна діяльність регіонів України як чинник активізації просторового розвитку економіки країни. Вісник Чернігівського державного технологічного університету. 2014. № 1 (72). С. 138–143.
3. Черчик Л. Основні проблеми зовнішньоекономічної діяльності підприємств України. Економіка й управління національним господарством. 2015. № 2. С. 21–26.
4. Погребняк А.Ю., Хоменко Т.Ю. Еволюція наукових поглядів на сутність поняття «зовнішньоекономічна діяльність». Сучасні проблеми економіки і підприємництва. 2016. Вип. 18. С. 48–55.

5. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навч. посібник / М.І. Дідівський. К.: Знання, 2006. 462 с.
6. Гребельник О.П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: навч. посібник / О.П. Гребельник, О.О. Романовський. К.: Деміур, 2003. 296 с.

REFERENCES:

1. Tarasuk, H. M., Horshkova, L. O. "Approaches to solving the problems of foreign economic activity of enterprises of Ukraine", *Global and national economic problems*, vol. 21, pp. 412–415.
2. Kozik, M. O. "Foreign-economic activity of the regions of Ukraine as a factor of activization of spatial development of the country's economy", *Bulletin of the Chernihiv State Technological University*, no. 1 (72), pp. 138–143.
3. Cherchuk, L. "The Main Problems of Ukraine International Business", *Economy and Management of the National Gospodare*, no. 2. C. 21–26.
4. Pohrebniak, A.Yu, Khomenko, T. Yu. "Evolution scholarly view of the essence of the concept "foreign economic activity", *Problems and prospects for development of national economics*, vol. 18, pp. 48–55.
5. Didkivskiy M. I. (2003) *Foreign economic activity of the enterprise*, Knowledge, Kyiv, Ukraine.
6. Grebelnyk O. P. and Romanovskiy O. O. (2003) *Fundamentals of foreign economic activity*, Demiuir, Kyiv, Ukraine.

Dorozhkina H.M.

*Candidate of Economic Sciences,
Senior Lecturer at Department of Management,
Kremenchuk Mykhailo Ostohradskyyi National University*

Sakun L.M.

*Candidate of Economic Sciences,
Senior Lecturer at Department of Management,
Kremenchuk Mykhailo Ostohradskyyi National University*

Orlova K.O.

*Master, Department of Management
Kremenchuk Mykhailo Ostohradskyyi National University*

EVALUATION OF FOREIGN ECONOMIC ACTIVITY EFFICIENCY OF THE METALLURGICAL ENTERPRISE UNDER FINANCIAL CRISIS

The relevance of the research topic is determined by the objective needs to develop theoretical, methodical, and practical provisions for assessing and regulating market potential industrial enterprises in the financial crisis. The success of most metallurgical enterprises that carry out foreign economic activity depends on external factors, which may contribute to the improvement of the enterprise or, conversely, deterioration. Such factors include political, macroeconomic, competitive, and other elements of the enterprise environment. The financial crisis is one of the most advanced crises of the 21st century. One of the goals of this work is to assess the degree of impact of the financial crisis on the management and evaluation in the field of foreign trade. The object of the study was chosen PJSC "Poltava GOK", which specializes in pellets production and export. During the study, the modern export potential of the plant was analysed. It is established that in conditions of severe competition in foreign markets, as well as in a situation of economic upheaval, a correct, reliable assessment of the foreign economic activity effectiveness can increase the efficiency as a whole, as well as insure themselves from the risks of income loss. The algorithm of estimation of industrial enterprise foreign economic activity efficiency, which includes a sequence of stages, such as preparatory, planning stage, stage of collection, calculation, was developed. The algorithm took into account the influence of the main external factors. Such factors include quotas and currency instability.